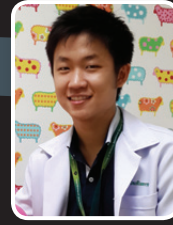

ปฏิพัทธ์ อนุรักษ์ธรรม
ภาควิชาวิทยาศาสตร์สื่อความหมายและความผิดปกติ
ของการสื่อความหมาย คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล
รามการ์ิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

เสียงง... ในความมืด

ขณะนี้ผมอยู่ท่ามกลางความมืดอันแสนอ่าวว่างและสับสน บนโลกที่งดงามเกินกว่าจะมองเห็น สายลมพัดเอื่อยพาให้เวลาเดินผ่านไปช้าๆ โลกของผมในเวลานี้ราวกับอยู่ในคำคืนที่มองไม่เห็นแม้แต่แสงดาว การเคลื่อนไหวทุกอย่างก้าว เป็นไปอย่างช้าๆ มือทั้งสองข้างเอื้อมคว้าไปข้างหน้า พร้อมกับดวงตาที่ปิดสนิท ผมรับรู้ได้เพียงเสียงและสัมผัสจากปลายนิ้ว มือของผมกำลังเคลื่อนไปจับมือของเด็กชายคนหนึ่ง เด็กคนนี้จะมีความรู้สึกแบบนี้เช่นกันผมจินตนาการ

ภายในห้องเล็กๆ แห่งหนึ่ง ผันห้องถูกตกแต่งอย่างสวยงามด้วยรูปแกะตัวน้อยๆ หลายร้อยตัวยืนเรียงกันเป็นแถว เป็นที่ถูกตาต้องใจของเด็กๆ หลายคน แต่ขณะนี้เราทั้งสองคนมองไม่เห็นอะไร

ผมพบว่าตนเองกำลังอยู่ในห้องฝึกพูดกับเด็กชายตาบอดอายุ 12 ปี ที่ดวงตาทั้งสองข้างของเขามองไม่เห็นแสงสว่างตั้งแต่กำเนิด อีกทั้งไม่ได้ยินเสียงพูดมาตั้งแต่อายุ 5 ปี หลังจากเข้าเรียนในโรงเรียนประจำ

ทุกครั้งที่ผมหลับตาลง ผมทำเพื่อให้ตัวเองได้สัมผัสกับความรู้สึกที่เด็กคนนี้ได้รับมากที่สุด

ผมฝึกพูดให้กับเขาด้วยความสนุกสนาน เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังที่ร่าเริง มีทั้งเสียงพูด เสียงหัวเราะ เสียงของเล่น เสียงร้องเพลง ร่วมกับการใช้สัมผัสต่างๆ และระบบการรับสัมผัสด้านอื่นๆ ให้เขาได้รับรู้และเรียนรู้โลกใบนี้แทนการมองเห็นที่สูญเสียไปมากที่สุด ผมหวังว่าสักวันหนึ่งการพูดของเขาจะกลับมาอีกครั้ง

ผมยังไม่เคยลืมครั้งแรกที่ผมได้พบกับเด็กชายตาบอดคนนี้สมัยที่ผมยังเป็นนักศึกษาปริญญาตรีชั้นปีที่ 3 สาขาความผิดปกติของการสื่อความหมาย ผมเห็นอาจารย์ค่อยๆ พาเขาเข้าห้องฝึก และพูดบรรยายภาพทุกอย่างทุกอย่างที่ปรากฏภายในห้อง ตลอดจนทุกการเคลื่อนไหว ทุกสรรพเสียง ทุกการสัมผัส เขาได้รับรู้ภาพเหล่านั้นผ่านเสียงของอาจารย์นั่นเอง ในเวลานั้นผมนึกในใจว่า ถ้ามีโอกาสผมอยากฝึกพูดให้เขาสักครั้ง

เวลาผ่านไป 1 ปี ผมเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 เอกแก้ไขการพูด และแล้วโอกาสที่ผมจะได้ฝึกพูดให้กับเด็กคนนี้ก็มาถึง ผมได้รับเขาเป็นคนใช้ในการฝึกปฏิบัติ และเลือกเป็นกรณีศึกษาที่สนใจ

เสียงเรียกชื่อและการสัมผัสมือกันครั้งแรกในวันนั้น ผมยังจำความกลัวที่เขามีต่อคนแปลกหน้าอย่างผมได้เป็นอย่างดี เขาริบซุกตัวเข้าหาแม่ มือทั้งสองข้างกำแน่น และตัวสั่น หวาดกลัวต่อการได้พบกับคุณครูคนใหม่ที่โผล่เข้ามาอย่างไม่ทันได้ตั้งตัว เมื่อผมรับรู้ความกลัวนั้น จึงค่อยๆ เงื้อมือไปจับที่มือทั้งสองข้างของเขาช้าๆ จนเขารู้สึกปลอดภัย และงูมมือประดับประคองพาเดินเข้าห้องฝึก หลังจากนั้นวันนั้นเป็นต้นมา เขาไม่เคยกลัวผมอีกเลย

ผมใช้เวลาค้นคว้าหาข้อมูลในการนำมาพัฒนาภาษาและการพูดของเด็กคนนี้จากที่ต่างๆ มากมาย ทั้งข้อมูลทางด้านวิชาการ งานวิจัย และหนังสืออ่านนอกเวลา ตั้งใจรวบรวมข้อมูลความรู้ ศึกษาจากประสบการณ์ต่างๆ ให้ตนเองได้รู้จักคนตาบอดมากที่สุด รวมทั้งการไปงานนิทรรศการของคนตาบอด เป็นผู้นำทางให้กับคนตาบอด และที่สำคัญที่สุดคือการได้รับรู้ความรู้สึกที่แท้จริงของการอยู่ในโลกแห่งความมืดด้วยตนเอง คือการได้จำลองตนเองเป็นผู้พิการทางการเห็นและดำเนินชีวิตในขณะที่มองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่างเช่นเดียวกับเด็กคนนี้

ทั้งความคิด ความรู้สึกที่เขาได้รับมาตลอดชีวิต ผมพยายามสัมผัสกับมันเท่าที่จะสามารถทำได้ เพื่อที่จะได้นำพาให้เขาก้าวเดินไปด้วยกันอย่างมั่นใจ

ผมสงสัยและตั้งคำถามในใจตลอดมาว่าเขาจะพูดได้อีกครั้งจริงๆ หรือไม่ ในวันนั้นยังไม่มีใครตอบคำถามนี้ได้ แต่ทุกคนก็ยังคงเชื่อมั่นและมีความหวังต่อการเติบโตในวันข้างหน้าของเขาเสมอ

การรายงานกรณีศึกษาในครั้งนั้นจบลงอย่างงดงาม และสร้างแรงบันดาลใจให้ใครหลายคน แต่เป็นที่น่าเสียดาย ไม่นานภาคเรียนสุดท้ายก็ผ่านพ้นไป ผมจบการศึกษาต่างๆ ที่นอกจากเสียงหัวเราะแล้ว ผมยังแทบไม่ได้ยินเสียงของเด็กคนนี้เลย

อย่างไรก็ตาม เรื่องราวดีๆ ที่อยู่ในความทรงจำครั้งนั้นทำให้ผมและเพื่อนๆ มีพลังใจในการทำสิ่งต่างๆ เพื่อเด็กที่มีความผิดปกติของการสื่อความหมายอีกมากมาย

ในที่สุดวันที่ผมได้พบกับเขาก็หวนคืนมาอีกครั้ง

ผมได้มาทำงานเป็นนักแก้ไขการพูดที่โรงพยาบาลรามาริบัติ วันนี้ผมได้เป็นนักแก้ไขการพูดเต็มตัวแล้ว และเด็กคนนี้ก็ได้มาเป็นคนไข้ของผมตามที่ตั้งใจไว้จริงๆ ผมยังไม่เคยลืมสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะฝึกให้เขาพูดได้อีกครั้งและเห็นเขาได้เติบโตอย่างงดงามตามวัย

ไม่นึกเลยว่าเขายังคงจำผมได้ ผมจับมือของเขามาสัมผัสที่ศีรษะและใบหน้าของผมอย่างไม่รังเกียจ เช่นเคย เขารับรู้ได้ทันทีว่าคนที่อยู่ตรงหน้าเขาคือใคร เขาตอบสนองผมอย่างคนคุ้นเคย ยิ้ม หัวเราะ พร้อมกับยกมือแสดงท่าทางดีใจเมื่อได้พบกันอีกครั้ง ผมตั้งใจและพยายามรับรู้ความรู้สึกของเขาให้มากที่สุด เขาตอบสนองต่อการฝึกพูดของผมดีขึ้นกว่าเดิม ส่งเสียงหัวเราะบ่อยครั้งขึ้นและดังขึ้น

ผมสัมผัสความชอบของเขาได้จากเสียง และมือทั้งสองข้าง “ผมหลับตาลงอีกครั้ง”

ขณะนี้ผมอยู่ท่ามกลางความมืดอันแสนอบอุ่นและมีความหมาย ในโลกแห่งความมืด ผมกลับได้เห็นความงดงามที่เกิดขึ้นภายในใจอีกมากมายเกินกว่าที่ดวงตาทั้งสองข้างจะมองเห็นได้ ความสุข ความสนุก ตื่นเต้น ดีใจ รอยยิ้ม และเสียงหัวเราะของเด็กคนนี้ ที่รับรู้ได้เพียงเสียงกับการสัมผัสมืออันอบอุ่นของเขาเท่านั้น แต่ยิ่งไปกว่านั้นคือการได้สัมผัสถึงหัวใจอันบริสุทธิ์ที่เด็กคนหนึ่งต้องการจะสื่อสาร และส่งผ่านสิ่งที่อยู่ในใจให้ใครต่อใครได้รับรู้ วันนี้ผมได้รับความรู้สึกนั้น

ในที่สุด “เขาเริ่มพูดกับผม”

เสียงของเด็กชายค่อยๆ ตอบคำถามของผมทีละน้อย คำถามง่ายๆ เช่น “เอาไหม” “เล่นอีกไหม” เขาตอบคำถามด้วยเสียงพูดในลำคออย่างสม่ำเสมอมากขึ้น ผมได้ยินเสียงนั้นชัดเจน เพราะผมอยู่ในโลกความมืดพร้อมกับเขา เมื่อผมปิดประสาทสัมผัสด้านการเห็นของผมลง ทำให้ผมได้ยินเสียงจากหัวใจของเขาชัดเจนขึ้น

ผมได้ยินแล้ว “เสียง...ในความมืด”

เสียงนั้นเปรียบเสมือนแสงเล็กๆ ที่ปรากฏขึ้นในความมืดมิด แสงนั้นย่อมส่องทางผู้คนให้เดินไปสู่จุดหมายปลายทาง เสียงเล็กๆ ในความมืดขณะนี้ก็เช่นกัน คงเป็นเสียงที่ส่งไปถึงหัวใจของใครคนใดคนหนึ่งที่รอคอยการเติมเต็มอยู่เสมอ และเสียงในความมืดนี้จะช่วยโอบล้อมดวงใจในความมืดมิดให้ก้าวเดินออกมาสู่โลกภายนอกได้อย่างมั่นคงต่อไปแน่นอน

เรื่องราวเล็กๆ ที่เกิดขึ้นนี้ ทำให้ผมมีพลังใจในการฝึกพูดให้กับเด็กคนนี้น่ามากขึ้นไปอีก เพราะความหวังที่อยากเห็นเขาพูดได้อีกครั้ง เริ่มเป็นจริงขึ้นมาแล้ว และเรื่องนี้ยังเป็นกำลังใจให้ผมในการฝึกพูดให้เด็กคนอื่นๆ ได้พัฒนาภาษาและการพูดต่อไปอีกด้วย อีกทั้งผมยังได้รับความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับคนตาบอดที่มีความผิดปกติทางภาษาและการพูดอีกมากมาย ที่สำคัญคือการรับรู้ความรู้สึกของเขาอย่างที่สุดจนทำให้เรื่องราวนี้เป็นหนึ่งแรงบันดาลใจให้ผมได้ก้าวไปพร้อมกับเด็ก และเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความหมาย ...เสียงนี้จะส่งไปถึงหัวใจของเด็กๆ เหล่านั้นแน่นอน

